

21.8.1998/629

Katso tekijänoikeudellinen huomautus käyttöehdoissa.

Lukiolaki 21.8.1998/629

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Soveltamisala ja tavoitteet

1 §

Soveltamisala ja tarkoitus

Tässä laissa säädetään nuorille ja aikuisille annettavasta perusopetuksen oppimäärään perustuvasta yleissivistävästä lukiokoulutuksesta.

Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa opiskelu yliopistossa, ammattikorkeakoulussa ja lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

2 §

Lukiokoulutuksen tavoitteet

Lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijoiden edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen elämänsä aikana.

Nuorten lukiokoulutuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa.

2 luku

Koulutuksen järjestäminen

3 §

Koulutuksen järjestäjät

Asianomainen ministeriö voi myöntää kunnalle, kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan lukiokoulutuksen järjestämiseen. Lupa voidaan myöntää myös ulkomailla järjestettävää opetusta varten.

Lukiokoulutusta voidaan, sen mukaan kuin ministeriö päättää, järjestää myös valtion oppilaitoksessa. Opetuksen järjestämisestä ja toiminnan lopettamisesta päättää ministeriö noudattaen soveltuvin osin, mitä 4 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Lukiokoulutusta järjestetään lukioissa, aikuislukioissa ja muissa oppilaitoksissa.

4 §

Koulutuksen järjestämislupa

Edellä 3 §:ssä tarkoitetun luvan myöntämisen edellytyksenä on, että koulutus on tarpeellista ja että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset koulutuksen asianmukaiseen järjestämiseen. Koulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi.

Luvassa määrätään kunnat, joissa koulutusta järjestetään, opetuskieli, koulutuksen järjestämismuoto, erityinen koulutustehtävä sekä muut tarpeelliset koulutuksen järjestämiseen liittyvät ehdot. Muutoksesta koulutuksen järjestämislupaan päättää asianomainen ministeriö.

Ministeriö voi peruuttaa koulutuksen järjestämistä koskevan luvan, jos koulutus ei täytä 1 momentissa luvan myöntämislupaa säädettyjä edellytyksiä tai jos koulutus järjestetään muuten vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

5§**Yhteistyö ja koulutuksen hankkiminen**

Koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä alueella toimivien lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muun koulutuksen järjestäjien kanssa.

Koulutuksen järjestäjä voi hankkia osan tässä laissa tarkoitetuista palveluista 3 §:ssä tarkoitetulta koulutuksen järjestäjältä tai muulta yhteisöltä taikka säätiöltä. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti.

3 luku**Opetus****6§****Opetuskieli**

Lukiokoulutuksessa oppilaitoksen opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Lisäksi osa opetuksesta voidaan antaa muulla kuin edellä mainitulla opiskelijan omalla kielellä, jos se ei vaaranna opiskelijan mahdollisuutta seurata opetusta.

Jos koulutuksen järjestäjä antaa opetusta useammalla kuin yhdellä sellaisella 1 momentissa tarkoitetulla opetuskielellä, jolla opiskelija pystyy opiskelemaan, saa opiskelija valita opetuskielen.

Erillisessä opetusryhmässä tai oppilaitoksessa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin 1 momentissa mainitulla kielellä.

7§**Opetuksen laajuus ja sisältö**

Lukion oppimäärä on laajuudeltaan kolmivuotinen.

Lukion oppimäärä sisältää, sen mukaan kuin 10 §:n nojalla säädetään tai määrätään, äidinkieltä ja kirjallisuutta, toista kotimaista kieltä ja vieraita kieliä, matemaattis-luonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia opintoja, uskontoa tai elämäntietoa, liikuntaa ja muita taito- ja taideaineita sekä terveystietoa. Tässä momentissa mainituissa opinnoissa voi, sen mukaan kuin 10 §:n nojalla säädetään tai määrätään, olla erilaajuisia oppimääriä. Taito- ja taideaineet sekä terveystieto ovat vapaaehtoisia niille opiskelijoille, jotka 18 vuotta täytettyään aloittavat lukiokoulutuksen. Koulutuksen järjestäjä voi 4 §:n nojalla määrätyn erityisen koulutustehtävän mukaisesti poiketa tämän momentin säännöksistä. (1.6.2001/454)

Lukion oppimäärään voi sisältyä myös ammatillisia opintoja ja muita lukion tehtävään soveltuvia opintoja sen mukaan kuin opetussuunnitelmassa määrätään. Tässä momentissa tarkoitetut opinnot ovat osittain tai kokonaan vapaaehtoisia tai valinnaisia.

Opiskelijalle tulee antaa myös opinto-ohjausta.

8§**Äidinkielen opetus**

Äidinkielenä opetetaan opiskelijan opetuskielen mukaisesti suomen, ruotsin tai saamen kieltä.

Äidinkielenä voidaan opiskelijan valinnan mukaan opettaa myös romanikieltä, viittomakieltä tai muuta oppilaan äidinkieltä.

9§ (6.6.2003/455)**Uskonnon ja elämäntietämisen opetus**

Koulutuksen järjestäjän tulee järjestää opiskelijoiden enemmistön uskonnon mukaista uskonnon opetusta. Opetus järjestetään tällöin sen mukaan, mihin uskonnolliseen yhdyskuntaan opiskelijoiden enemmistö kuuluu. Tähän uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvat opiskelijat osallistuvat oman uskontonsa opetukseen. Opiskelija, joka ei kuulu tähän uskonnolliseen yhdyskuntaan, voi halutessaan osallistua mainittuun uskonnonopetukseen.

Vähintään kolmelle evankelis-luterilaiseen kirkkoon tai vähintään kolmelle ortodoksiseen kirkkokuntaan kuuluvalla opiskelijalla, jotka eivät osallistu 1 momentissa tarkoitettuun uskonnonopetukseen, järjestetään heidän oman uskontonsa opetusta.

Muuhun kuin 2 momentissa mainittuihin uskonnollisiin yhdyskuntiin kuuluvalla vähintään kolmelle opiskelijalle, jotka eivät osallistu 1 momentissa tarkoitettuun uskonnonopetukseen, järjestetään heidän oman uskontonsa opetusta, jos opiskelijat sitä pyytävät.

Jos opiskelija kuuluu useampaan kuin yhteen uskonnolliseen yhdyskuntaan, opiskelija päättää, minkä uskonnon opetukseen hän osallistuu.

Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomalle opiskelijalle, joka ei osallistu 1 momentissa tarkoitettuun uskonnonopetukseen, opetetaan elämäkatsomustietoa. Uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvalla opiskelijalle, jolle ei järjestetä hänen oman uskontonsa opetusta, opetetaan hänen pyynnöstään elämäkatsomustietoa. Koulutuksen järjestäjän tulee järjestää elämäkatsomustiedon opetusta, jos opetukseen oikeutettuja opiskelijoita on vähintään kolme.

Uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumaton opiskelija voi osallistua myös sellaiseen koulutuksen järjestäjän järjestämään uskonnon opetukseen, joka opiskelijan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan.

Opiskelijalle, joka aloittaa lukiokoulutuksen 18 vuotta täytettyään, opetetaan hänen valintansa mukaisesti joko uskontoa tai elämäkatsomustietoa.

10 §

Tuntijako ja opetussuunnitelman perusteet

Valtioneuvosto päättää lukiokoulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista sekä opetukseen käytettävän ajan jakamisesta eri oppiaineiden ja aineryhmien opetukseen sekä opinto-ohjaukseen (*tuntijako*).
(30.12.1998/1184)

Opetushallitus päättää eri aineiden, aineryhmien ja aihekokonaisuuksien sekä muun tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä sekä oppilaitoksen ja kodin yhteistyön ja opiskelijahuollon keskeisistä periaatteista ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteista (opetussuunnitelman perusteet). (13.6.2003/478)

Opetushallitus valmistelee 2 momentissa tarkoitetun opetussuunnitelman perusteita koskevan päätöksen kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä sekä opiskelijahuoltoa koskevilta osiltaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa. (13.6.2003/478)

Tässä tarkoitetut päätökset tehdään tarvittaessa erikseen nuorille ja aikuisille annettavaa opetusta varten. Kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä ja opiskelijahuoltoa koskevia asioita ei sisällytetä aikuisille annettavaa opetusta varten laadittaviin opetussuunnitelman perusteisiin. (13.6.2003/478)

11 §

Opetussuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä opetussuunnitelma. Opetussuunnitelma hyväksytään erikseen suomenkielistä, ruotsinkielistä ja saamenkielistä sekä tarvittaessa muulla kielellä annettavaa opetusta varten.

Opetussuunnitelma tulee laatia siten, että se antaa opiskelijalle mahdollisuuden yksilöllisiin opintoihin koskeviin valintoihin tarvittaessa myös muiden koulutuksen järjestäjien antamaa opetusta hyväksi käyttäen.

Asianomaisen ministeriön luvalla lukiokoulutusta ja perusopetusta varten voidaan hyväksyä yhteinen opetussuunnitelma.

Opetussuunnitelma tulee, siltä osin kuin sen perusteista säädetään 10 §:n 3 momentissa, laatia yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa. Koulutuksen järjestäjän tulee määrätä myös kodin ja oppilaitoksen yhteistyön sekä opiskelijahuollon

järjestämistavasta. ([13.6.2003/478](#))

12 §

Koulutuksen järjestämismuoto

Koulutus voidaan järjestää osaksi tai kokonaan lähiopetuksena tai etäopetuksena.

Lukion oppimäärä tai osa siitä voidaan suorittaa oppimäärään kuuluvien tietojen ja taitojen hankkimistavasta riippumatta kokeissa, joiden toimeenpanosta ja arvostelusta huolehtii tässä laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä siten kuin asetuksella säädetään.

13 §

Erityiset opetusjärjestelyt

Opiskelijan opiskelu voidaan järjestää osittain toisin kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään ja määrätään, jos:

- 1) opiskelijalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan lukion oppimäärää vastaavat tiedot ja taidot;
- 2) lukion oppimäärän suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta; tai
- 3) se on perusteltua opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä.

Jos opiskelija ei ole tehnyt esitystä opiskelun järjestämisestä 1 momentissa tarkoitettulla tai sen nojalla säädetyllä tavalla, hänelle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä. ([13.6.2003/478](#))

14 §

Opetuksen julkisuus

Opetus on julkista. Perustellusta syystä voidaan oikeutta päästä seuraamaan opetusta rajoittaa.

15 § (13.6.2003/478)

Kokeilu

Koulutuksen tai opetuksen kehittämiseksi järjestettävässä kokeilussa voidaan poiketa 10 §:ssä tarkoitettusta tuntijaosta ja opetussuunnitelman perusteista.

Kokeiluluvan myöntää opetusministeriö. Jos kokeilussa poiketaan vain opetussuunnitelman perusteista, kokeiluluvan myöntää opetushallitus.

Kokeilulupa myönnetään koulutuksen järjestäjän hakemuksesta. Lupa tarpeelliseen kokeiluun voidaan myöntää sellaiselle koulutuksen järjestäjälle, jolla on edellytykset toteuttaa kokeilu sen tarkoitusta vastaavalla tavalla ja opetukseen liittyviä opiskelijoiden oikeuksia vaarantamatta. Kun samaan kokeiluun osallistuu useiden koulutuksen järjestäjien oppilaitoksia, oppilaitokset valitaan alueellisesti ja kieliryhmittäin mahdollisimman edustavasti.

Kokeilulupa voidaan myöntää enintään kolmeksi vuodeksi ja sitä voidaan jatkaa enintään kahdella vuodella. Kokeilussa tulee noudattaa opetushallituksen hyväksymää kokeiluohjelmaa.

4 luku

Arviointi ja ylioppilastutkinto

16 § (24.1.2003/33)

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä toimii riippumattomana asiantuntijaelimenä koulutuksen arviointineuvosto. Opetushallitus tekee 10 §:ssä tarkoitettujen tuntijaon ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisten eri oppiaineiden kansallisia oppimistulosten seuranta-arviointeja. Koulutuksen ulkopuolisista arvioinneista ja oppimistulosten seuranta-arvioinneista opetusministeriö laatii arviointisuunnitelman. Valtioneuvoston asetuksella annetaan säännökset koulutuksen arviointineuvoston tehtävistä, kokoonpanosta, toiminnan järjestämisestä ja neuvostossa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta sekä arviointisuunnitelman sisällöstä. (27.11.2009/971)

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittämisestä.

17 § (30.12.2008/1116)

Opiskelijan arviointi

Opiskelijan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin. Opiskelijan oppimista ja työskentelyä tulee arvioida monipuolisesti.

Opiskelijalla on oikeus saada tieto arviointiperusteista ja niiden soveltamisesta häneen.

Kielten opetuksessa opiskelijalta arvioidaan kielitaidon muiden osa-alueiden lisäksi suullinen kielitaito. Suullista kielitaitoa arvioidaan erillisellä kokeella, jonka laatimisesta vastaa opetushallitus. Suullisen kielitaidon kokeen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään opintosuoritusten arvioinnista opintojen aikana, opinnoissa etenemisestä sekä päättötodistuksesta ja muista opiskelijalle annettavista todistuksista. Opetushallitus antaa opintosuoritusten arvioinnista tarkentavia määräyksiä ja päättää todistuksiin merkittävistä tiedoista.

17 a § (30.12.2008/1116)

Opiskelijan arvioinnista päättäminen

Kunkin oppiaineen tai aineryhmän arvioinnista päättää opiskelijan opettaja tai, jos opettajia on useita, opettajat yhdessä. Päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

18 § (13.8.2004/766)

Ylioppilastutkinto

Lukiokoulutuksen päätteeksi pannaan toimeen ylioppilastutkinto. Tutkinnon avulla selvitetään, ovatko opiskelijat omaksuneet lukion opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot sekä saavuttaneet lukiokoulutuksen tavoitteiden mukaisen riittävän kypsyys. Tutkintoon sisältyy äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa ja reaaliaineissa järjestettäviä kokeita.

Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Tutkintoon osallistuvan on suoritettava äidinkielessä ja kirjallisuudessa järjestettävä koe sekä valintansa mukaan kolme koetta ryhmästä, johon kuuluvat toisessa kotimaisessa kielessä, yhdessä vieraassa kielessä, matematiikassa ja reaaliaineissa järjestettävä koe. Näiden kokeiden lisäksi tutkintoon osallistuva voi suorittaa yhden tai useamman ylimääräisen kokeen.

Ylioppilastutkinnon järjestämisestä säädetään erikseen lailla. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä osallistumisesta ylioppilastutkintoon, kokeista ja niiden uusimisesta, arvostelusta ja muusta tutkinnon toimeenpanosta. (26.8.2005/673)

Ylioppilastutkinnon suorittaminen tuottaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden korkeakouluihin.

18 a § (13.8.2004/766)

Muun henkilön kuin lukion opiskelijan oikeus ylioppilastutkinnon suorittamiseen

Muu henkilö kuin lukion oppimäärää suorittava opiskelija saa osallistua ylioppilastutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin, jos hän on suorittanut:

- 1) lukion oppimäärän tai vastaavan ulkomaisen lukion oppimäärän;
- 2) vähintään kaksi ja puolivuotisen ammatillisen tutkinnon;
- 3) edellä 2 kohdassa tarkoitettua lyhyemmän, kuitenkin vähintään kaksivuotisen perusopetuksen tai sitä vastaavalle aikaisemmalle oppimäärälle perustuvan tutkinnon tai opinnot sekä jäljempänä 18 b §:ssä tarkoitettun lautakunnan määräämät lisäopinnot.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa mainittua tutkintoa suorittava opiskelija voi osallistua ylioppilastutkintoon ollessaan vielä opiskelijana asianomaiseen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opiskelija voi osallistua tutkintoon aikaisintaan suoritettuaan puoleltoista vuoden laajuiset opinnot.

18 b § (13.8.2004/766)

Ylioppilastutkintolautakunta

Opetusministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan ylioppilastutkintolautakunnan, joka vastaa ylioppilastutkinnon johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä lautakunnasta ja sen tehtävistä.

Ylioppilastutkintolautakunta antaa määräyksiä kokeiden sisällöstä, koejärjestelyistä ja kokeiden arvostelusta.

5 luku

Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

19 §

Opiskelijaksi hakeutuminen

Opiskelijaksi pyrkivällä on oikeus vapaasti hakeutua haluamaansa lukioon.

Hakumenettelystä lukiokoulutukseen säädetään erikseen.

20 §

Opiskelijaksi ottamisen perusteet

Opiskelijaksi voidaan ottaa henkilö, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan aikaisemman oppimäärän. Opiskelijaksi voidaan ottaa myös henkilö, joka ei ole suorittanut perusopetuksen oppimäärää mutta jolla katsotaan muutoin olevan riittävät edellytykset lukio-opinnoista suoriutumiseen.

Koulutuksen järjestäjä päättää muista opiskelijaksi ottamisen perusteista sekä mahdollisesti järjestettävistä pääsy- tai soveltuvuuskokeista. Asianomainen ministeriö voi päättää tarkemmin opiskelijaksi ottamisen perusteista. Hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita.

Opiskelijaksi voidaan ottaa myös sellainen henkilö, jonka tarkoituksena on ainoastaan yhden tai useamman lukion oppimäärään kuuluvan oppiaineen suorittaminen.

21 §

Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Opetushallituksen tulee opetussuunnitelman perusteissa antaa määräykset tämän suunnitelman laatimisesta. (13.6.2003/478)

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestysmääräykset, joilla edistetään sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. (13.6.2003/478)

Edellä 3 momentissa tarkoitettussa järjestyssäännössä ja muissa järjestysmääräyksissä voidaan antaa oppilaitosyhteisön turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja

asianmukaisesta käyttäytymisestä. Lisäksi määräyksiä voidaan antaa oppilaitoksen omaisuuden käsittelystä sekä oleskelusta ja liikkumisesta oppilaitoksen tiloissa ja sen alueella. (13.6.2003/478)

Mitä edellä 2 momentissa säädetään, ei koske aikuisten koulutukseen tarkoitettuja opetussuunnitelman perusteita eikä opetussuunnitelmia. Aikuisten koulutusta varten ei tarvitse myöskään hyväksyä järjestyssääntöjä eikä muita määräyksiä. (13.6.2003/478)

22 §

Oikeus saada opetusta

Opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä opinto-ohjausta.

Opinto-ohjauksesta säädetään tarkemmin asetuksella.

23 § (30.12.2008/1116)

Osaamisen tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustamisella voidaan opiskelijalle lukea hyväksi ja korvata lukion oppimäärään kuuluvia pakollisia, syventäviä tai soveltavia opintoja. Opiskelijan osaamisen tunnustamisessa noudatetaan, mitä 17 ja 17 a §:ssä säädetään opiskelijan arvioinnista ja siitä päättämisestä. Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla.

Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään sitä erikseen pyydettyä ennen mainittujen opintojen tai hyväksiluettavaa osaamista koskevan opintokokonaisuuden alkamista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin osaamisen tunnustamisesta ja sitä koskevasta menettelystä.

24 §

Opiskeluaika

Lukion oppimäärä tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa, jollei opiskelijalle perustellusta syystä myönnetä suoritusajkaan pidennystä.

Opiskelija, joka ei ole suorittanut lukion oppimäärää 1 momentissa mainitussa ajassa, katsotaan eronneeksi. Eronneeksi katsotaan myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta, jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.

25 §

Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

26 § (13.6.2003/478)

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi, sekä erottaa asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangaistuksia.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on

olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.

26 a § (13.6.2003/478)

Menettely kurinpitoasiassa ja kurinpitorangeistuksen täytäntöönpano

Ennen 26 §:n 1 tai 4 momentissa tarkoitettua päätöstä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti taikka epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitorangeistuksen antamista on opiskelijan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Muista 26 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa oppilaitoksen sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Edellä 26 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä tulee antaa päätös, ja 26 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut toimenpiteet tulee kirjata.

Opiskelijan määräaikaista erottamista tai asuntolasta erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, ellei koulutuksen järjestäjä tai hallinto-oikeus toisin päättää.

Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta tai asuntolasta erottamisesta päätetään.

Rehtorin ja opettajan päätösvallasta 26 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu asiasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

26 b § (13.6.2003/478)

Häiritsevän tai turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta opiskelija, joka ei poistu saatuaan tiedon 26 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Rehtori ja opettaja voivat 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimia yhdessä tai kumpikin erikseen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle.

Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslain (39/1889) 4 luvun 6 §:n 3 momentissa ja 7 §:ssä.

26 c § (13.6.2003/478)

Kurinpitomenettelyn suhde syyteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun

Sinä aikana, jolloin opiskelijaa vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan samasta syystä saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä.

Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syyteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti.

Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle saa samasta syystä määrätä kurinpitorangeistusta. Opiskelija saadaan kuitenkin erottaa määräajaksi tai erottaa opiskelija-asuntolasta, jos

se opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.

27 §

Opiskelijoiden kuuleminen

Koulutuksen järjestäjän tulee varata opiskelijoille mahdollisuus osallistua koulutuksen kehittämiseen sekä kuulla opiskelijoita ennen opintoihin ja muihin opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavien päätösten tekemistä.

28 §

Opintososiaaliset edut

Opetus on opiskelijalle maksutonta. Edellä 20 §:n 3 momentissa tarkoitetulta opiskelijalta sekä 18 §:ssä tarkoitetusta ylioppilastutkinnosta ja 12 §:n 2 momentissa tarkoitetuista kokeista voidaan kuitenkin periä maksuja.

Päätoimisissa opinnoissa opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan niinä työpäivinä, joina opetussuunnitelma edellyttää opiskelijan läsnäoloa koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. Asetuksella säädetään, milloin opinnot ovat päätoimisia. Koulutuksessa, joka on 4 §:n 2 momentin perusteella järjestetty sisäoppilaitosmuotoisesti, opiskelijalla on lisäksi oikeus muuhun riittävään päivittäiseen ruokailuun.

Asuminen koulutuksen järjestäjän osoittamassa asuntolassa on opiskelijalle maksutonta.

Ulkomailla järjestettävässä opetuksessa ja yksityisen yhteisön tai säätiön asianomaisen ministeriön antaman erityisen koulutustehtävän perusteella muulla kuin 6 §:n 1 momentissa tarkoitetulla opetuskielellä järjestämässä opetuksessa voidaan opiskelijoilta 1–3 momentin estämättä periä kohtuullisia maksuja. Lisäksi ministeriö voi erityisestä syystä antaa luvan maksujen perimiseen muiltakin opiskelijoilta.

29 §

Muut edut

Opiskelijan koulumatkoista aiheutuviin kustannuksiin myönnettävästä tuesta ja opintotuesta säädetään erikseen.

Vammaisella tai muusta syystä erityistä tukea tarvitsevalla opiskelijalla on oikeus opiskelun edellyttämiin avustajapalveluihin, muihin opetuspalveluihin ja opiskelijahuollon palveluihin sekä erityisiin apuvälineisiin siten kuin siitä erikseen säädetään. (13.6.2003/478)

29 a § (13.6.2003/478)

Opiskelijahuolto

Opiskelijahuollolla tarkoitetaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että 29 §:n 2 momentissa tarkoitetulle opiskelijalle annetaan tieto hänen käytettävissään olevista terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palveluista ja hänet ohjataan hakeutumaan näihin palveluihin.

6 luku

Erinäiset säännökset

29 b § (13.6.2003/509)

Kuntoutuksen yhteistyö

Kuntoutuksen yhteistyössä on noudatettava, mitä kuntoutuksen asiakasyhteistyöstä annetussa laissa (497/2003) säädetään.

30 §

Henkilöstö

Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, tulee olla toiminnasta vastaava

rehtori.

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla koulutuksen järjestämismuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Lisäksi koulutuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia ja muuta henkilöstöä.

Rehtorin ja opettajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallitus voi tarvittaessa antaa asetuksen säännöksiä täydentäviä määräyksiä. Aluehallintovirasto voi erityisestä syystä myöntää kelpoisuusvaatimuksista erivapauden. (22.12.2009/1445)

31 §

Oppilaskunta

Jokaisella oppilaitoksella, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua koulutusta, on opiskelijoista muodostuva oppilaskunta.

Oppilaskunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa ja koulutyötä. Oppilaskunta käyttää opiskelijoiden puhevaltaa 27 §:ssä säädettyissä asioissa.

32 §

Salassapito

Koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, 30 §:ssä tarkoitetut henkilöt ja opetusharjoittelua suorittavat eivät saa luvattomasti sivullisille ilmaista, mitä he ovat koulutukseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää opiskelijoiden ja tässä laissa tarkoitetun henkilöstön sekä heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut henkilöt sekä kouluterveydenhuollosta ja muusta oppilashuollosta vastaavat henkilöt saavat sen estämättä, mitä 1 momentissa tai salassapitovelvollisuudesta erikseen säädetään, antaa toisilleen sekä koulutuksesta vastaaville viranomaisille opiskelun asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

33 §

Tietojensaantioikeus

Koulutuksen järjestäjällä on tehtäviään hoitaessaan oikeus saada valtion ja kunnan viranomaiselta koulutuksen suunnittelun ja järjestämisen edellyttämät tilastotiedot ja muut vastaavat tiedot.

Koulutuksen järjestäjän tulee pyynnöstä toimittaa valtion opetushallintoviranomaisille niiden määräämät koulutuksen arvioinnin, kehittämisen, tilastoinnin ja seurannan edellyttämät tiedot.

34 § (22.12.2009/1445)

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun koulutuksen järjestäjän päätökseen, joka koskee 9 §:ssä tarkoitettua uskonnon ja elämäkatsomustiedon opetusta, opiskelijalle annettavaa varoitusta, opiskelijan määräaikaista erottamista, opiskelijan erottamista asuntolasta määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi, koulutuksesta pidättämistä rikostutkimuksen ajaksi tai 28 §:ssä säädettyä etua ja oikeutta, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muuhun kuin tässä momentissa mainittuun 26 §:ssä tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätökseen haetaan muutosta valittamalla aluehallintovirastolta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) opiskelijaksi ottamista;
- 2) 13 §:ssä säädettyjä erityisiä opetusjärjestelyjä;
- 3) muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemista; sekä

4) lukion suoritusajan pidentämistä ja opiskelijan katsomista eronneeksi lukiosta.

Päätökseen, jonka aluehallintovirasto on antanut 2 momentissa tarkoitettua asiaa koskevaan valitukseen, haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Valitus päätöksestä, joka koskee opiskelijalle annettavaa varoitusta, määräaikaista erottamista, asuntolasta erottamista määräajaksi tai lopullisesti, koulutuksesta pidättämistä rikostutkinnan ajaksi taikka 2 tai 3 momentissa tarkoitettua asiaa, tulee tehdä 14 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu opiskelijalle tiedoksi. Tässä momentissa tarkoitettut asiat tulee käsitellä kiireellisinä.

Hallinto-oikeuden päätökseen ja aluehallintoviraston päätökseen, jolla on ratkaistu 3 tai 4 momentissa tarkoitettu asia, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Edellä 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan arviointia koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Opiskelija voi pyytää rehtorilta opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen tai päättöarvioinnin uusimista. Jos opiskelija on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, hän voi pyytää arvioinnin oikaisua aluehallintovirastolta. Arvioinnin uusimisesta ja oikaisusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Kun opetusta järjestetään ulkomailla, toimivaltainen hallinto-oikeus on Helsingin hallinto-oikeus ja toimivaltainen aluehallintoviranomainen on Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

35 §

Rahoitus

Tässä laissa tarkoitettua koulutusta varten myönnetään rahoitusta perustamishankkeisiin ja käyttökustannuksiin siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa ([635/1998](#)) säädetään.

Ks. myös OPMa vieraskielisten sekä saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden täydentävään opetukseen perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista [392/2007](#). L. opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta [635/1998](#) on kumottu L:lla opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta [1705/2009](#).

36 §

Opiskelijoilta perittävät maksut

Asianomainen ministeriö päättää ylioppilastutkintoon ja siihen kuuluviin kokeisiin sekä valtion oppilaitoksessa järjestettäviin 12 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin kokeisiin osallistumisesta valtiolle perittävistä maksuista sen mukaan kuin valtion maksuperustelaissa ([150/1992](#)) julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista säädetään.

Tämän lain nojalla opiskelijoilta perittävien muiden kuin 1 momentissa mainittujen maksujen perusteista ministeriö päättää soveltuvien osin sen mukaan kuin valtion maksuperustelaissa julkisoikeudellisista suoritteista perittävistä maksuista säädetään.

37 §

Viivästyskorko ja maksujen periminen

Jos tässä laissa tarkoitettua opiskelijalta perittävää maksua ei ole suoritettu eräpäivänä, saadaan vuotuista viivästyskorkoa periä eräpäivästä siten kuin korkolaissa ([633/1982](#)) säädetään.

Maksu saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa ([367/1961](#)) säädetään.

Ks. KorkoL [633/1982](#) 5 §. L verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin on kumottu L:lla verojen ja maksujen täytäntöönpanosta [706/2007](#).

38 §

Lukiokoulutuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

Lukiokoulutuksen yhteydessä voidaan opiskelijoille järjestää koulutukseen läheisesti liittyvää muuta toimintaa.

39 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

7 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

40 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tällä lailla kumotaan seuraavat lait ja asetus niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

- 1) 27 päivänä toukokuuta 1983 annettu lukiolaki (477/1983);
- 2) 3 päivänä kesäkuuta 1994 annettu aikuislukiolaki (439/1994); sekä
- 3) valtion oppikoulujen opettajanvirkain ja -toimien haettavaksi julistamisesta ja hakemisesta sekä opettajien pätevyyschdoista 20 päivänä elokuuta 1948 annettu asetus (620/1948).

Kumottavan lukiolain nojalla annettu ylioppilastutkintoasetus (1000/1994) jää edelleen voimaan, kunnes toisin säädetään.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

41 §

Kumottavien säännösten nojalla annettujen määräysten ja päätösten soveltaminen

Edellä 40 §:n 2 momentissa mainittujen lakien nojalla annetut päätökset lukion ja aikuislukion tuntijaosta sekä opetussuunnitelman perusteista jäävät voimaan siihen saakka, kunnes tämän lain nojalla toisin päätetään. Opetuksessa voidaan noudattaa 40 §:n 2 momentissa mainittujen lakien nojalla hyväksytyjä opetussuunnitelmia, kunnes koulutuksen järjestäjä hyväksyy tämän lain mukaisen opetussuunnitelman. Lukiolle 40 §:n 2 momentissa mainittujen lakien nojalla määrätty opetussuunnitelmaan perustuva erityinen tehtävä muuttuu tämän lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi koulutuksen järjestämislupaan sisältyväksi erityiseksi koulutustehtäväksi.

Edellä 40 §:n 2 momentissa mainittujen lakien nojalla asetetut toimielimet jatkavat toimikautensa loppuun, jollei koulutuksen järjestäjä toisin pääte. Toimielimen kokoonpanoon ja jäsenten valintaan sovelletaan toimikauden loppuun tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja määräyksiä.

42 §

Koulutuksen järjestämislupaa koskeva siirtymäsäännös

Edellä 40 §:n 2 momentissa mainittujen lakien nojalla tämän lain voimaan tullessa toimivien oppilaitosten ylläpitäjät jatkavat toimintaansa tässä laissa ja perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitetun koulutuksen järjestäjinä.

Asianomainen ministeriö päättää tarvittaessa lukiokoulutusta järjestävän oppilaitoksen ylläpitäjälle myönnetyn perustamisluvan muuttamisesta 4 §:n 2 momentin ja perusopetuslain 7 §:n 3 momentin mukaiseksi koulutuksen järjestämisluvaksi.

43 §

Henkilöstöä koskeva siirtymäsäännös

Edellä 40 §:n 2 momentissa tarkoitettujen lakien nojalla toimivien oppilaitosten viran- ja toimenhaltijat, työntekijät sekä tuntiopettajat jatkavat tämän lain voimaan tullessa aikaisemmissa tehtävissään.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla viran- ja toimenhaltijoilla, työntekijöillä sekä tuntiopettajilla, joilla tämän lain voimaan tullessa on oikeus toistuvaan korvaukseen tai lakkautuspalkkaan, on edelleen oikeus mainittuihin etuuksiin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. (31.5.2000/517)

Viran- ja toimenhaltijan, työntekijän sekä tuntiopettajan eroamisikä on 65 vuotta myös silloin, kun eläkeikä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan on mainittua ikää alempi. (30.12.1998/1184)

44 § (30.12.1998/1184)

Aikuisopiskelijoita koskeva siirtymäsäännös

Edellä 7 §:n 2 momentin kolmannen virkkeen säännöstä liikunnan ja terveystiedon sekä taito- ja taideaineiden vapaachtoisuudesta sekä 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua opiskelijan oikeutta valita uskonto- ja elämäntietomateriaali sovelletaan niihin opiskelijoihin, jotka aloittavat opintonsa tämän lain voimaantulon jälkeen. Ennen tämän lain voimaantuloa opintonsa aloittaneisiin opiskelijoihin sovelletaan, mitä aikuislukiolaissa ja -asetuksessa tämän lain voimaan tullessa säädetään ja niiden nojalla määrätään.

HE 86/1997, SiVM 3/1998, EV 70/1998

Muutossäästöjen voimaantulo ja soveltaminen:

30.12.1998/1184:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 150/1998, SiVM 13/1998, EV 192/1998

31.5.2000/517:

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä kesäkuuta 2000.

Sen estämättä, mitä 43 §:n 2 momentissa säädetään, ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty eroraha ja koulutustuki maksetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 10/2000, SiVM 2/2000, EV 55/2000

1.6.2001/454:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2001.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 142/2000, SiVM 3/2001, EV 36/2001

5.6.2002/478:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Lain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettuja kokeiluja voidaan panna toimeen vuoden 2007 loppuun asti.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 212/2001, SiVM 2/2002, EV 56/2002

24.1.2003/33:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

HE 135/2002, SiVM 11/2002, EV 206/2002

6.6.2003/455:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2003.

Mitä 9 §:ssä säädetään uskonnollisesta yhdyskunnasta, sovelletaan sellaiseen tämän lain voimaan tullessa toimivaan uskonnolliseen yhdistykseen, jota koulutuksen järjestäjä on pitänyt tuolloin voimassa olleissa säännöksissä tarkoitettuna uskontokuntana.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 170/2002, PeVM 10/2002, EV 280/2002

13.6.2003/478:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä elokuuta 2003.

Tämän lain 10 §:n 2 momentissa tarkoitetut kodin ja oppilaitoksen välisen yhteistyön ja opiskelijahuollon keskeiset periaatteet ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteet sekä 21 §:n 2 momentissa tarkoitetut määräykset sisällytetään opetussuunnitelman perusteisiin, joiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otetaan käyttöön viimeistään 1 päivästä elokuuta 2005. Kodin ja oppilaitoksen yhteistyön ja opiskelijahuollon järjestämistavasta sekä 21 §:n 2 momentissa tarkoitetusta suunnitelmasta päätetään niin, että päätökset tulevat voimaan samanaikaisesti kuin mainittujen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittu opetussuunnitelma otetaan käyttöön.

Tämän lain 21 §:n 3 momentin mukaiset järjestyssäännöt tai muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestysmääräykset tulee ottaa käyttöön viimeistään 1 päivänä elokuuta 2003.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

HE 205/2002, SiVM 18/2002, EV 302/2002

13.6.2003/509:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 2003.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 164/2002, StVM 53/2002, EV 265/2002

13.8.2004/766:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

Tätä lakia sovelletaan ylioppilastutkintoon, joka suoritetaan loppuun aikaisintaan vuoden 2005 ensimmäisellä tutkintokerralla, siitä riippumatta, milloin tutkinnon suorittaminen on aloitettu.

Ylioppilastutkintoon, joka suoritetaan loppuun vuoden 2004 toisella tutkintokerralla, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Vuosiksi 2004–2006 asetettu ylioppilastutkintolautakunta jatkaa toimikautensa loppuun.

HE 47/2004, SiVM 7/2004, EV 68/2004

26.8.2005/673:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

HE 31/2005, SiVM 9/2005, EV 95/2005

30.12.2008/1116:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Opetushallituksen tulee laatia 17 §:n 3 ja 4 momentissa tarkoitetun kokeen sisältöä ja arviointia koskevat määräykset siten, että koulutuksen järjestäjä voi ottaa ne käyttöön viimeistään 1 päivänä elokuuta 2010.

Lain 17 §:n 3 momentissa tarkoitettu erillinen suullisen kielitaidon koe otetaan ensimmäisen kerran käyttöön 1 päivänä elokuuta 2010.

Lain 23 §:ssä tarkoitettua osaamisen tunnustamista koskevat määräykset sisällytetään opetussuunnitelman perusteisiin, joiden mukaan laaditut opetussuunnitelmat otetaan käyttöön viimeistään 1 päivänä elokuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 98/2008, SiVM 10/2008, EV 207/2008

27.11.2009/971:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 122/2009, SiVM 9/2009, EV 169/2009

22.12.2009/1445:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 161/2009, HaVM 18/2009, EV 205/2009